

Byggnadsminnesförklaring av Swartzska huset med kontors-
och terrassbyggnad, fastigheterna Knäppingsborg 2 och Nya
Strömmen 5, Norrköpings kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring av rubricerade byggnader har väckts av 1984-03-30. Länsstyrelsen har 1990-03-21 upprättat en byggnadsbeskrivning och ett förslag till skyddsföreskrifter, vilka remitterats till Norrköpings kommun och Riksantikvarieämbetet. Östergötlands länsmuseum har fått handlingarna för kännedom. Erinringar från Riksantikvarieämbetet har beaktats. I övrigt har inga erinringar anförts.

BYGGNADSBESKRIVNING

Swartzska huset är unikt som välbevarat exempel på en storfabrikörs representativa bostad från den tid då Norrköping stod inför det storindustriella genombrottet. Det byggdes som kontors- och bostadshus för Johan Swartz, som på grund av sin ställning kallades "Norrköpingskungen". Ritningarna upprättades av C Th Malm. Huset som stod färdigt 1842, är uppfört av tegel i två våningar och vänder sig mot Strömmen. Det har T-formad plan och en välvd genomfart genom norra delen. Den i det närmaste helt oförändrade exteriören är ett fint prov på senempirens byggnadskonst. Fasaderna har en stark horisontalbetoning med rusticerad bottenvåning, bred mittrisalit och en attika över risaliten.

I övervåningen finns stora delar av den dyrbara sekelskiftesinredningen, som utformades av Agi Lindegren, ännu kvar.

Söder om bostadshuset finns en låg kontorsbyggnad där den fasta inredningen till stora delar finns bevarad. Ovanpå kontorsbyggnaden ligger en balustradkantad takterrass med loggia och gallerier. Takterrassen är förbunden med bostadshuset genom en inbyggd gång.

Bostadshuset är avfärgat i gult med sandfärgade detaljer medan kontoret med terrass och gallerier har pompejiröd fasad med detaljer i grå marmor.

Swartzska huset med tillhörande kontors- och terrassbyggnad bevarar egenarten hos en gången tids byggnadsskick och är med hänsyn härtill att anse som synnerligen märkligt.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med hänvisning till ovanstående byggnadsbeskrivning samt bifogad promemoria och med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m Swartzska huset med kontors- och terrassbyggnad, Knäppingsborg 2 och del av Nya Strömmen 5, Norrköpings kommun, som byggnadsminne. I samband härmed lämnar länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter enligt 3 kap 2 § nyssnämnda lag.

1. Swartzska huset och den intilliggande kontorsbyggnaden med takterrass som på bifogad karta markerats med siffrorna 1 och 2 samt portalen mellan de båda byggnaderna får ej rivas, till det yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.

2. Inga ingrepp får göras i byggnadernas äldre, fasta inredning såsom valv, eldstäder, paneler, dörrar, listverk, trapppräcken och pelare m m. I bostadshuset (1) får inte heller planlösningen ändras.

3. Underhållsåtgärder på byggnaderna skall utföras i samråd med länsstyrelsen och på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter kan anses påkallad av särskilda skäl får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m meddela tillstånd därtill.

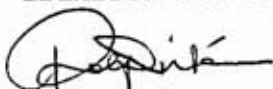
Enligt 3 kap 21 § lagen om kulturminnen gäller detta beslut även om det överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Se bilaga (formulär 130, kammarrätten).

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsen i plenum fattat beslut, har förutom föredraganden deltagit länsrådet Lars Rydberg, länsantikvarien Sven E Noreen, förste länsassessorn Bo Hultström, länsarkitekten Kersti von Bahr och länslantmätaren Ragne Uhrberg. I styrelsens beslut deltog landshövdingen och ledamöterna

Bo Pettersson, Per-Olof Strindberg, Nils-Åke Wiström, Per
Pettersson, Gunnar Asserhed, Lars Olof Torfgård, Henry
Eriksson, Hans Holm, Rolf Andersson, Nils Lennstam och
Börje Stensson samt suppleanterna Inge Carlsson, Hervor
Eriksson och Monica Ericsson.

Rolf Wirtén
Landshövding

Erik Berggren
Avdelningsdirektör

Bilaga

karta

Kopia till

riksantikvarieämbetet 3 ex
länmuseet
byggnadsnämnden, Norrköping
inskrivningsmyndigheten, Norrköpings tingsrätt
fastighetsbildningsmyndigheten
fastighetsregistermyndigheten
lantmäterienheten
verksledningens kansli
juridiska enheten
planenheten
kulturmiljöenheten

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga beslutet skall göra det i ett brev, som skickas till

Länsstyrelsen i Östergötlands län
581 86 LINKÖPING

Brevet måste ha kommit hit inom tre veckor från den dag då den som klagat fått del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet för prövning till kammarrätten i Jönköping.

I brevet skall Ni ange vilket beslut som överklagas och hur Ni vill att beslutet skall ändras. Uppge också namn, adress och telefonnummer.

Om Ni behöver fler upplysningar, kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

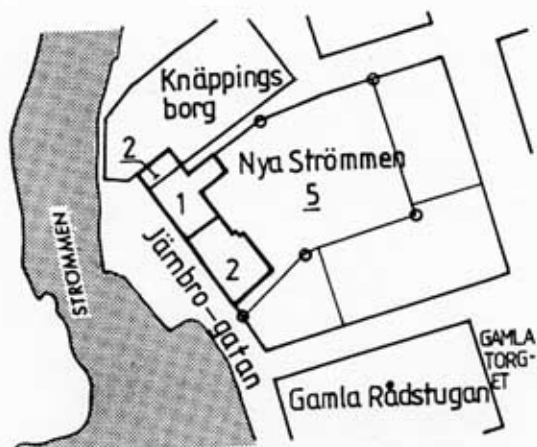
Formulär 130 (1987)

SWARTZSKA HUSET
Knäppingsborg 2 och del av
Nya Strömmen 5

Norrköpings register-
område och kommun

ÄRENDE 221-588-88

SKALA 1:2000

— GRÄNS FÖR BYGGNADERNA
OCH BYGGNADSMINNET
● GRÄNS FÖR FASTIGHETERNA